

PYTANIA EGZAMINACYJNE DLA KANDYDATÓW NA SĘDZIÓW DS. OCENY GOŁĘBI RASOWYCH

1. Jeżeli zostanie postawione koledze pytanie: jakie rasy dzikich gołębi występują w Polsce i Europie, to czy takie pytanie zostało prawidłowo postawione? Jeżeli nie to dlaczego.
2. Jakimi przesłankami naukowymi kierowali się biolodzy wysuwając hipotezę, że wszystkie rasy gołębi domowych pochodzą od jednego tylko gatunku dzikich gołębi, a mianowicie od gołębi skalnych?
3. Jakie naturalne okoliczności ułatwiłyby ludziom wytworzenie bardzo wielu ras i odmian rasowych gołębi domowych, skoro istnieje hipoteza, że wszystkie gołębie domowe wyprodukowane zostały z jednego tylko gatunku gołębi dzikich?
4. Ile odmian geograficznych gołębia skalnego zostało dotychczas rozpoznanych i opisanych? Które z odmian geograficznych gołębia skalnego są najbardziej znane i na czym polegają różnice zachodzące między nimi?
5. Istnieje dość wąska lecz dobrze wyodrębniona rodzina gołębi rasowych które nie „gruchają” jak wszystkie inne gołębie domowe lecz wydaje krótkie, szczekliwe dźwięki, zbliżone w tonacji do głosu synogarlic, jedna z tych odmian rasowych hodowanych w Polsce to szczekacze jemeńskie. Czy odmiennosc fizjologicznych cech w zakresie wydawania tych osobliwych dźwięków nie nasuwa wątpliwości co do prawidłowości hipotezy, że wszystkie rasy gołębi domowych pochodzą tylko od dzikich gołębi skalnych?
6. Ile jest na świecie ras gołębi domowych? Ile ras i odmian rasowych gołębi domowych zostało w Polsce wytworzone? Ile ich jeszcze posiadamy aktualnie?
7. Czy istnieją jakieś dowody, dokumenty i przekazy, na podstawie których możemy z dużym prawdopodobieństwem odtworzyć historię hodowli gołębi domowych na ziemiach polskich oraz historię powstania poszczególnych ras i odmian gołębi polskiego pochodzenia?
8. Jakie polskie książki, wydawnictwa i artykuły dotyczące hodowli gołębi rasowych przyczyniły się do poszerzenia wiedzy o tej dziedzinie hodowli. Proszę wymienić najważniejsze, które ukazały się w okresie od XIX wieku.
9. Jakie rasy dominują w Polsce w okresie ostatnich trzech stuleci, a jakie dominowały wcześniej? Które z polskich ras hodowanych obecnie pochodzą od gołębi najdawniej w Polsce hodowanych?
10. Zakradła się do gołębnika łasica, względnie Kuna lub jakiś inny drapieżnik i uśmiercił, wszystkie znajdujące się tam gołębie. W jednym z gniazd ocalały przypadkowo pisklęta, które mają zaledwie 2-3 dni życia. Pisklęta pochodzą po bardzo wartościowych rodzicach i hodowcy zależy na utrzymaniu ich przy życiu. Jaki pokarm jest odpowiedni dla piskląt w tym wieku?
11. Postanowienia zawarte w opisach wzorca jakiejś rasy, lub odmiany rasowej dotyczą jej cech morfologicznych. Poszczególne rasy różnią się jednak między sobą nie tylko wyglądem zewnętrznym, ale również bardzo często różnią się one cechami fizjologicznymi. Czy obserwując gołębia w klatce wystawowej, hodowca może się domyślać, że cechy fizjologiczne danego osobnika nie odpowiadają kryterium stawianym tej rasie?
12. Prof. Oskar Ferianc napisał w swej książce „Chov Holubov” wydanej w 1956 roku, że hodowcy polscy, przy ustalaniu wzorca dla polskiego srebrniaka jakby zapomnieli o cechach fizjologicznych tej rasy. Na skutek tego wybitne uzdolnienia lotowe tych gołębi zostały poważnie zaniedbane. Czy prof. O. Ferianc miał rację i czy rzeczywiście modernizując przepisy wzorca, w zależności od regionalnych upodobań hodowców i mody, istnieje możliwość pogodzenia i zgrania cech morfologicznych z cechami fizjologicznymi?

13. Zdziczałe gołębie domowe we Włoszech posiadają identyczny wygląd jak takie same gołębie w Krakowie, Warszawie i innych miastach polskich. Czy świadczy to o tym, że gołębie te były kiedyś w minionych wiekach, sprowadzone do Polski z Włoch?
14. Dwa gołębie rasowe Ryś i Krakus odłączyły się od stada hodowlanego. Przyłączyły się do dzdiczałych gołębi miejskich. Które pokolenie gołębi: a) po Rysiu i b) po Krakusie, upodobni się do wszystkich pozostałych gołębi domowych, które zdziczały ?
15. Jaka jest różnica między chowem w bliskim pokrewieństwie a chowem w dalszym pokrewieństwie? Jakie dodatnie, i jakie ujemne strony, posiada chów prowadzony w bliskim pokrewieństwie?
16. Czy w amatorskiej hodowli typu mięsnego, jak rysie lub kingi, ukierunkowanej na pozyskiwanie gołębi o wybitnym pokroju wzorcowym, hodowca może wpłynąć na wzrost, wielkość i użytkowość tych gołębi nadając im odpowiednio skomponowaną karmę?
17. Dlaczego w hodowli gospodarczej, ukierunkowanej wyłącznie na pozyskiwanie odpowiedniego materiału rzeźnego, należy posługiwać się mieszańcami uzyskanymi w dodatku z krzyżówek "międzygatunkowych" ? Czy gołębie takie można utuczyć taką samą metodą, jaka stosowana jest przy tuczeniu np. gęsi czy indyków?
18. Hodowcy gołębi posługują się własnym językiem, w którym wiele określeń nie odpowiada terminologii naukowej. Jaka jest różnica między: a) brwią, b) ramieniem, c) kolaniem, w nazewnictwie stosowanym przez hodowców i nazewnictwie naukowym?
19. Zjawisko zmienności osobniczej zostało wykorzystane przez ludzi do wytworzenia u gołębi domowych ras znacznie większych, jak również ras wyraźnie mniejszych, od gołębia skalnego. Czy miniaturyzacja gołębi domowych oparta jest na odmiennej metodzie i zabiegach hodowlanych, odwrotnych od tych jakie stosowane są w hodowli gołębi olbrzymich i użytkowych?
20. Często w rozmowach potocznych prowadzonych przez hodowców słyszy się o „niezgodności krwi” gołębi przynależnych do tej samej rasy. Co kryje się pod tym pojęciem i jakie mogą być przyczyny niezgodności?
21. „Silna krew” i „Słaba Krew” co oznaczają te pojęcia, stosowane często w języku gwarowym hodowców?
22. Jaka jest przeciętna szybkość lotu gołębia? Na jakiej przeciętnie wysokości latają gołębie lotne i wysokolotne? Od jakiej wysokości odbywa się lot gołębi w tzw. Zakryciu?
23. Jakie organy w PZHGRiDI są uprawnione do nadawania uprawnień sędziowskich, do oceny zwierząt na wystawach? Jakie organy w PZHGR i DI są uprawnione do nadawania hodowcom tytułów Hodowli Licencyjnych?
24. Jakie podstawowe warunki musi spełnić hodowla aby uzyskać tytuł „Hodowli Licencyjnej”
25. Jakie różnice zachodzą pomiędzy: oceną wystawową pełną a oceną wystawową pokrojową?
26. Na czym polega tzw. Organoleptyczna metoda oceny pokroju zwierząt hodowlanych?
27. Jakie systemy oceny pokrojowej mogą mieć i mają praktyczne zastosowanie na wystawach gołębi rasowych w Polsce i za granicą?
28. Czy istnieje jakaś instrukcja, która określa ramowe zasady w zakresie przeprowadzania oceny zwierząt hodowlanych na wystawach organizowanych w Polsce?
29. Gdyby się tak zdarzyło, że na jakiejś wystawie w Polsce zorganizowanej pokazano by wszystkie rasy gołębi polskich, to ile tych ras niezależnie od ich odmian barwnych mogłaby być równocześnie eksponowana: 19, 30, 75? Która z tych liczb jest właściwa i dlaczego?

30. Z tabel klasyfikacyjnych polskich ras gołębi wynika, że gołębie krótko i średniodziobe stanowią blisko 50% ogólnej ilości gołębi w Polsce przez hodowców wytworzonych. Jaki jest cel propagowania konkursów gołębi krótko i średniodziobych i powstawania klubów tych ras?
31. Na czym polega różnica pomiędzy barwą pigmentową a barwą strukturalną? Czy różnica pomiędzy tymi dwoma rodzajami ubarwienia pióra gołębia polega na odmienności pigmentów, czy też na odmiennej budowie chorągiewki pióra?
32. Do której grupy ubarwienia, pigmentowego czy strukturalnego, należy u gołębi barwa: niebieska, czarna, czerwona, kremowo-żółta, (izabelowa), srebrzysta, lodowa, (lazurowa, siwa) i perłowa?
33. W kryteriach pokrojowej oceny wystawowej gołębi jest w karcie oceny rubryka Barwa blask i połysk upierzenia. Proszę sprecyzować o jakie zewnętrzne cechy morfologiczne chodzi w każdym odrębnym słowie tego całościowego sformułowania.
34. W skórze gołębi istnieją dwa rodzaje barwników lipochromowych: czerwony i żółty. Obecność jednego z tych lipochromowych barwników ma wpływ na zabarwienie śródstopia i palców u pewnych długodziobych polskich srok. Proszę wymienić o jakie gołębie chodzi, oraz jakie znaczenie ma obecność tego lipochromu dla wyglądu niektórych zewnętrznych cech pokrojowych u tych gołębi.
35. Przy przeprowadzaniu oględzin gołębia, np. pasiaka srebrzystego szarolotego, stwierdza kolega ubytki w lotkach pierwszego rzędu. W jednym skrzydle brak lotki dziewiątej, a w drugim skrzydle brak lotki siódmej i ósmej, albo w ogonie srebrniaka brak dwóch sterówek po jednej stronie ogona. Czy ubytki są wynikiem normalnego procesu wymiany piór, czy świadczy to o czymś innym i jak należy postąpić?
36. Niektórzy eksperci są zdania, że przy przeprowadzaniu wystawowej oceny pokrojowej jest zbędne, a nawet niekorzystne, oglądanie gołębi w rękach, Gołębie takie są później podenerwowane co utrudnia obserwację przy dalszej ocenie pokroju ogólnego w klatce wystawowej. Jakie jest na ten temat zdanie kolegi?
37. Czy do przeprowadzenia prawidłowej oceny wystawowej i nie popełnienia poważniejszych błędów w ocenie, wystarczającym jest fakt, że ekspert jest długoletnim, hodowcą danej rasy i że posiada na swoim koncie liczne dyplomy i medale za gołębie w danej rasie?
38. Przyglądając się pracy sędziów na wystawach można zauważyć, że czasami wrywają gołębiowi kilka piórek okrywowych na skrzydle, chociaż zewnętrzny rysunek w ubarwieniu tarczy skrzydła prezentuje się bez zarzutu. Czy jest sens szukania przysłowiowej dziury w całym?
39. W niektórych wzorcach gołębi rasowych w tym w niektórych polskich podane są niektóre wymiary poszczególnych elementów budowy gołębia. Jak na przykład długość gołębia, rozpiętość skrzydeł, długość dzioba, itp. Skoro tego rodzaju postanowienia zawarte są we wzorcu dlaczego sędziowie przy ocenie pokrojowej takich gołębi na wystawach nie wykonują odpowiednich pomiarów?